

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

8 juli 2010 / rapportnummer 2438-29

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel stelt een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied op. Aan enkele delen van het vigerende bestemmingsplan van 2006 heeft de provincie Noord-Brabant goedkeuring onthouden en een aantal andere onderdelen heeft de Raad van State vernietigd. Bovendien moet de vestigingsruimte voor de intensieve veehouderij in het plan worden vastgelegd. Ten behoeve van de besluitvorming over het bestemmingsplan wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. De gemeenteraad van Boxtel is het bevoegd gezag in deze procedure.¹

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een duidelijke beschrijving van de relevante onderdelen van het bestemmingsplan op basis van de maximale ruimte die het bestemmingsplan zal bieden;
- een onderbouwing van de totstandkoming van alternatieven en een beschrijving van de gehanteerde referentiesituaties (huidige situatie en autonome ontwikkelingen);
- de bijdrage van het voornemen aan de ontwikkeling van natuur en landschap en de cultuurhistorische waarden en de mogelijke positieve en negatieve effecten daarop;
- de 'milieugebruiksruimte' in het plangebied, die met name bepaald wordt door natuur (vermestende en verzurende stoffen), geur, landschap en cultuurhistorie (waaronder archeologie);
- de maximaal mogelijke effecten van het voornemen op natuur, door met name depositie van verzurende/vermestende stoffen op de Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en de Groene Hoofdstructuur;
- een publieksvriendelijke en zelfstandig leesbare samenvatting, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen.

2. ACHTERGROND EN BELEIDSKADER

2.1 Achtergrond en doelen

Het nieuwe bestemmingsplan heeft tot doel het behouden van agrarische activiteiten, landschaps- en natuurontwikkeling, inclusief behoud en verbetering van leefbaarheid en vitaliteit van het buitengebied. Daarnaast dienen bestaande waardevolle gebiedskenmerken behouden en/of versterkt te worden en heeft de gemeente ambities op het gebied van klimaat en duurzaamheid (bijlage 6 van de notitie R&D). Geef in het MER aan hoe invulling wordt gegeven aan deze doelen en ambities.

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*.

Als een van de uitwerkingen hiervan is in de notitie R&D aangegeven dat de gemeente voor de intensieve veehouderij een strikter toetsingskader had ingevoerd in het bestemmingsplan 2006 dan het provinciale beleid. Dit vanwege de relatief grote ecologische impact op het natuurrijke Boxtelse buitengebied. Door de provincie is goedkeuring aan dit toetsingskader onthouden, omdat zij de onderbouwing van de gehanteerde criteria onvoldoende vond. Nu hanteert de gemeente extra randvoorwaarden bij het toestaan van de ontwikkeling van duurzame locaties voor intensieve veehouderij in verwevingsgebieden. Beschrijf deze randvoorwaarden in het MER.

2.2 Beleid en wet- en regelgeving

In hoofdstuk 2 van de notitie R&D wordt het beleidskader en relevante wet- en regelgeving voor het bestemmingsplan geschetst. Ga in het MER in op de opgaven en randvoorwaarden voor het bestemmingsplan die hieruit voortkomen. Ga daarnaast voor zover relevant in op de randvoorwaarden uit ander beleid en wet- en regelgeving, zoals:

- de AMvB Ruimte;
- (ontwerp-) aanwijzingsbesluiten en het (concept)beheerplan voor Natura 2000-gebieden die binnen de invloedssfeer van het bestemmingsplan vallen, waaronder in ieder geval “Kampina en Oisterwijkse Vennen” en eventueel verder weggelegen Natura 2000-gebieden (Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek’, ‘Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen’). Hetzelfde geldt voor het relatief dichtbijgelegen beschermd natuurmonument ‘De Dommelbeemden’;
- de Provinciale aanwijzing van ‘zeer kwetsbare gebieden’ in het kader van de Wet ammoniak en veehouderij;
- de Provinciale structuurvisies, milieuplannen en verordeningen, zoals de Nota Ruimte eerste fase;
- de aanwijzing van het Groene woud als Nationaal landschap;
- de Groene Hoofdstructuur die binnen de invloedssfeer van het bestemmingsplan ligt;
- het Actieplan Ammoniak Veehouderij;
- de Wet op de Archeologische monumentenzorg (Wamz);
- de provinciale en gemeentelijke monumentenverordening;
- de Nederlandse emissie richtlijn (NeR);
- de Nederlandse richtlijn bodembescherming;
- de Wet geluidhinder (Wgh) en bijbehorende geluidsvoorschriften;
- De waterplannen van provincie, waterschap en gemeente voor de verschillende natte natuurparels in het buitengebied.

Geef aan hoe afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden. De Commissie adviseert relevante gegevens die nodig zijn voor de Watertoets in het MER op te nemen.

Geef in het MER duidelijk aan wat de verschillen zijn in beleidsruimte tussen het provinciale en gemeentelijk beleid (bijvoorbeeld met betrekking tot de definitie van duurzame locaties) en welke normen daarmee voor ontwikkelingen in het buitengebied gaan gelden. Ga ook in op de consequenties van het provinciale Voorbereidingsbesluit van 19 maart jl, dat is genomen in reactie op het burgerinitiatief “Megastallen Nee” en de nog lopende discussie over de mogelijkheid tot nieuwvestiging in het LOG.

Gemeentelijk beleid

Ga in het MER in op de rol die het bestemmingsplan kan spelen bij:

- het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen in de Natura 2000-gebieden, de beschermde natuurmonumenten en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS);
- het realiseren van doelen uit het Landschapsontwikkelingsplan en de Handreiking landschapsversterkingsplannen, Versterking Kwaliteiten Groene Woud;
- het faciliteren van een milieuhygiënisch gezonde veehouderijsector;
- de realisatie van doelstellingen op het gebied van klimaat en duurzaamheid.

Maak in het MER inzichtelijk welke instrumenten de gemeente heeft om deze doelen te bereiken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het herbestemmen van niet meer in agrarisch gebruik zijnde locaties en het faciliteren van bedrijfsverplaatsingen.

Geef aan welke eisen de gemeente stelt aan de inrichting van nieuwe bedrijfslocaties en de maatvoering en vormgeving van bedrijfsgebouwen (toetsingskader verplicht op te stellen landschapsversterkingsplan).

3. VOORNEMEN EN ALTERNATIEVEN

3.1 Voorgenomen activiteiten

Geef in het MER een overzicht van alle planonderdelen van het bestemmingsplan en motiveer welke onderdelen wel en welke niet in het MER worden onderzocht. Beschrijf in het MER hoeveel ruimte het bestemmingsplan (maximaal) zal bieden aan en hoeveel ruimte middels een wijzigingsbevoegdheid mogelijk gemaakt kan worden voor:

- intensieve veehouderijen;
- grondgebonden veehouderijen;
- mestverwerking en -bewerking;
- recreatieve ontwikkelingen;
- natuurontwikkeling;
- functieverandering van agrarische bedrijven;
- overige ontwikkelingen zoals boomkwekerijen.

Momenteel is nog onduidelijk of er wel of geen ruimte in het gemeentelijk LOG zal zijn voor nieuwvestiging van intensieve veehouderij. Geef in het MER aan of dit aan de orde kan zijn, en neem dit mee in de effectberekeningen van de verschillende scenario's.

Geef in het MER duidelijk aan wanneer en onder welke voorwaarden gebruik gemaakt kan worden van de ontheffings- en wijzigingsbevoegdheid. Beschrijf in het MER waar het nieuwe bestemmingsplan meer of juist minder ruimte biedt dan de oude bestemmingsplannen (zie ook § 3.2).

3.2 Referentiesituatie

De referentiesituatie bestaat uit de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied (huidige situatie) en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling. Het studiegebied wordt bepaald door de

maximale reikwijdte van de gevolgen, waaronder die van depositie van ammoniak. De Commissie adviseert twee referentiesituaties uit te werken, namelijk:

- de feitelijke toestand van het milieu in het studiegebied (huidige situatie). Geef aan in hoeverre deze afwijkt van de huidige bestemde situatie en de Wm-vergunde situatie.² Dit verschil is van belang voor de huidige ontwikkelruimte in de gemeente en voor het bepalen van de gevolgen voor Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten;
- voor de effectbepaling in het MER: de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, waarbij voldaan wordt aan de regelgeving, waaronder IPPC. Dit verschil is van belang voor de ontwikkelruimte in de gemeente en voor het bepalen van de gevolgen voor Natura 2000-gebieden en beschermde natuurmonumenten in de toekomst.

Geef bij de referenties een inschatting van de betrouwbaarheid van de gebruikte gegevens.

Onder de 'autonome ontwikkeling' wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu³, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Geef in het MER aan welke (verwachte) ontwikkelingen spelen in het buitengebied, welke van die ontwikkelingen onderdeel zijn van de referentiesituatie en welke niet. Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen. Maak voor zover ontwikkelingen onzeker zijn gebruik van scenario's of gevoeligheidsanalyses.

Geef bij de beschrijving van de referentiesituatie in ieder geval:

- de (autonome ontwikkeling van de) emissie van verzurende/vermestende stoffen in het gebied zelf en de hieruit voortvloeiende depositie op kwetsbare natuur, waaronder Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en de Ecologische Hoofdstructuur;
- de ontwikkeling van de achtergronddepositie van verzurende en vermestende stoffen (afkomstig van buiten het plangebied);
- een beschrijving van de ontwikkelingen in de intensieve veehouderij in en rond het plangebied als gevolg van het Besluit huisvesting, het Actieplan Ammoniak Veehouderij en het aflopen van de overgangstermijn van het Varkensbesluit (1 januari 2013);
- een beschrijving van de ontwikkelingen in de grondgebonden veehouderij in en rond het plangebied, omdat deze de ontwikkelruimte voor andere functies (zoals intensieve veehouderij) mede bepalen;
- een realistisch worst case scenario voor emissie van verzurende en vermestende stoffen, geuremissie en effecten op landschap en cultuurhistorie, op basis van de autonome ontwikkeling.

3.3 Milieugebruiksruimte en alternatieven

Milieugebruiksruimte

Door haar ligging nabij beschermde natuurgebieden is de ontwikkelruimte voor veehouderijen binnen de gemeente beperkt. Het is daarom van belang om de haalbaarheid en eventueel benodigde randvoorwaarden voor het voorstellen in beeld te brengen.

² Ga hierbij ook in op het (mogelijke) verschil tussen het vergunde en werkelijk aanwezige aantal dieren in de huidige situatie. Maak hierbij gebruik van bijvoorbeeld gegevens van het CBS of de metelling op basis van het aantal dierplaatsen.

³ Binnen de mogelijkheden van de huidige bestemmingsplannen en inclusief de vigerende wettelijke verplichtingen.

De Commissie adviseert de beschikbare milieugebruiksruimte voor gewenste ontwikkelingen in beeld te brengen volgens de volgende systematiek. Bepaal:

- 1) de ruimte die er is voor een toename van de milieubelasting op de onderstaande thema's (ook in cumulatie, waar dit van toepassing is) op basis van het bestaande en in ontwikkeling zijnde relevante milieubeleid;
- 2) de behoefte aan uitbreiding, beëindiging, hervestiging en nieuwvestiging van activiteiten met milieueffecten. Maak hierbij gebruik van eventueel recent uitgevoerde inventarisaties onder bedrijven en de ingediende bedrijfsontwikkelingsplannen. Uit de notitie R&D blijkt dat bedrijven onder de 30 nge nu als stoppers worden doorgerekend. Deze bedrijven kunnen echter wel degelijk hun bedrijfsvoering voortzetten, aangezien deze als satellietbedrijven opgekocht kunnen worden, met name in de verwevings- en ontwikkelingsgebieden. Neem dit mee in de behoefte- en ontwerping van de ontwikkelingsruimte en alternatievenontwikkeling en de effectberekeningen;
- 3) aan de hand hiervan de verwachte toe- en/of afname van de milieubelasting op de milieuaspecten;
- 4) welke ruimte de gemeente aan (nieuwe) initiatieven wil en kan geven in het bestemmingsplan, op basis van de beschikbare ruimte, de reële behoefte en de toe- en afname in milieubelasting;
- 5) als blijkt dat de milieugebruiksruimte onvoldoende is om te voorzien in de totale ontwikkelbehoefte, maak dan inzichtelijk welke (mitigerende) maatregelen genomen kunnen worden, danwel welke prioriteiten of voorwaarden worden gesteld.

De milieugebruiksruimte is ook van belang voor toekomstige planuitwerkingen: nieuwe ontwikkelingen kunnen dan individueel getoetst worden aan de reeds in beeld gebrachte milieugebruiksruimte.

Besteed bij het bepalen van de milieugebruiksruimte in ieder geval aandacht aan:

- vermestende en verzurende stoffen, niet alleen vanuit de intensieve veehouderij, maar ook rundveehouderij en eventuele mestverwerking en -bewerking;
- gevoeligheid van kwetsbare natuur voor ingrepen voortkomend uit het nieuwe bestemmingsplan;
- de huidige of gewenste landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en de bestaande cultuurhistorische waarden, zoals de open "bolakkers";
- de randvoorwaarden door objecten die gevoelig zijn voor emissies, geur en/of geluidhinder (bv woningen, kwekerijen).

Alternatieven

De Commissie adviseert om voor de alternatievenontwikkeling actief gebruik te maken van de informatie die voortkomt uit de vaststelling van de milieugebruiksruimte. Op plaatsen waar agrarische bedrijven verdwijnen kunnen agrarische bouwblokken worden 'wegbestemd' en ontstaat in minder kwetsbare gebieden mogelijk ruimte voor uitbreiding of hervestiging van bedrijven vanuit meer kwetsbare gebieden.

In de notitie R&D wordt uitgegaan van groeiscenario's: 10% voor de melk-rundveehouderij en 40% voor de intensieve veehouderijen. Onderbouw deze percentages, gebaseerd op o.a. de randvoorwaarden aan de grootte van het bouwblok en welke voorzieningen allemaal binnen dat bouwblok moeten worden gerealiseerd. Indien ook mestverwerking en/of -bewerking mogelijk zal zijn binnen het bestemmingsplan, zal ook dit -zo blijkt uit toelichting van de gemeente- binnen de grenzen van het bouwblok plaats moeten vinden. Geef aan in hoeverre de mogelijkheid van mestverwerking en/of -bewerking als scenario in het MER zal worden uitgewerkt.

4. **BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUEFFECTEN**

4.1 Algemeen

Voor het MER dienen alle relevante ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten belicht te worden die in het bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt. Ook eventuele functiewijzigingen in het plangebied kunnen van belang zijn voor de bepaling van de milieugevolgen van het voornemen: hiervoor moeten de worst case effecten in het MER beschreven worden. De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen zo nodig de effecten afzonderlijk en cumulatief in beeld gebracht te worden.

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ruim binnen beleidsmatige randvoorwaarden en ver onder wettelijke grenswaarden blijven is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Bij (mogelijke) knelpunten (zoals bij stikstofdepositie op kwetsbare natuur) dienen de effecten echter zo veel mogelijk kwantitatief beschreven te worden.

Om het plan te kunnen toetsen aan normen en beleid dient het MER de milieugevolgen te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt, inclusief mogelijke ontheffingen en vrijstellingen. Indien deze activiteiten leiden tot overschrijdingssituaties dienen mitigerende maatregelen beschreven te worden.

De gemeente Boxtel hanteert duidelijke doelstellingen voor de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden in haar buitengebied.⁴ Besteed in het MER ook aandacht aan de positieve effecten van het plan op deze waarden.

Ga ook in op de beperkingen die dit bestemmingsplan kan hebben voor de ontwikkelingen buiten het plangebied, zoals bijvoorbeeld bouw in "Tongersche Heide".⁵

4.2 Natuur

Algemeen

Het MER moet duidelijk maken welke positieve en negatieve gevolgen het plan kan hebben voor de natuur. Beschrijf of er naast de natuur met een beschermde status (zie hieronder) ook andere waardevolle natuur voorkomt in of in de nabijheid van het plangebied, zoals bijvoorbeeld in de landgoederen. Hiervoor kan de gemeentelijke ecologische waardenkaart benut worden. Geef helder aan waar deze natuur ligt en welke effecten het voornemen hierop kan hebben.

⁴ Zo hanteert de gemeente een verplichting tot het opstellen van Landschapsversterkingsplannen bij nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied. Op basis van onderscheid tussen deelgebieden met specifieke landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten worden daarbij voorwaarden gesteld, gekoppeld aan de vergunningverlening voor nieuwe ontwikkelingen in die deelgebieden.

⁵ Zo kunnen de mogelijkheden voor woningbouw beperkt worden door het ontstaan van nieuwe geuremissie van de veehouderij.

Gebiedsbescherming Natura 2000 en beschermde natuurmonumenten

Maak duidelijk waar voor vermesting en verzuring gevoelige gebieden liggen ten opzichte van het plangebied. Gebruik hiertoe duidelijk kaartmateriaal. Geef per Natura 2000-gebied/ beschermd natuurmonument aan:

- de (instandhoudings)doelstellingen;
- de kritische depositiewaarden van gevoelige habitattypen voor stikstof⁶;
- de heersende achtergrondconcentratie van stikstof;
- de deposities die optreden op de verschillende gebieden als de maximale mogelijkheden van de planalternatieven zouden worden gebruikt;
- de gevolgen van de vermestende en verzurende deposities voor de natuur.

Geef voor de beschermde gebieden aan of er, in cumulatie met andere plannen of activiteiten buiten het plangebied, een (verdere) overschrijding ontstaat van de kritische depositiewaarden. Geef aan op welke locaties sprake is van een toename en op welke locaties van een afname. Beschrijf welke emissie- en depositiebeperkende maatregelen genomen kunnen worden en hoe het plan zich verhoudt tot de (in ontwikkeling zijnde) beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden.

Beoordeel of in cumulatie met eventuele andere natuureffecten en in cumulatie met andere plannen of activiteiten buiten het plangebied, aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000 gebieden kan worden uitgesloten.

Bovenstaande informatie kan gebruikt worden voor de passende beoordeling.⁷ De passende beoordeling moet herkenbaar worden opgenomen in het plan-MER. Uit de Natuurbeschermingswet 1998 volgt dat een plan alleen mag worden vastgesteld, als de zekerheid bestaat dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets⁸ met succes wordt doorlopen.

Ontwikkelingen beleidskader stikstofdepositie

De ontwikkelingen bij de aanpak van stikstofdepositie staan niet stil. Er wordt op landelijk en provinciaal niveau gewerkt aan een nieuw toetsingskader voor stikstof in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Op dit moment is dat toetsingskader nog niet gereed dan wel niet compleet. Mogelijk kan met deze nieuwe kaders aantasting van natuurlijke kenmerken als gevolg van dit voornemen worden uitgesloten. Het voornemen zal dan wel aan bepaalde randvoorwaarden moeten voldoen.

■ De Commissie adviseert ten behoeve van de uitwerking van het bestemmingsplan de toekomstige doorvertaling van het reeds vastgestelde provinciale beleidskader in een provinciale verordening alsook de nog vast te stellen landelijke Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) nauwgezet te volgen.

⁶ De kritische depositiewaarden voor de EHS zijn opgenomen in D. Bal, H.M. Beije, H.F. van Dobben en A. van Hinsberg (2007): Overzicht van kritische stikstofdeposities voor natuurdoeltypen, Directie Kennis, Ministerie van LNV. De kritische depositiewaarden voor beschermde habitattypen in Natura 2000-gebieden zijn opgenomen in H.F. van Dobben en A. van Hinsberg, (2008). Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en Natura 2000-gebieden, Alterra-rapport 1654.

⁷ In de notitie R&D wordt gesproken over een voortoets, maar zolang significant negatieve gevolgen op Natura 2000 niet kunnen worden uitgesloten wordt dit een passende beoordeling genoemd.

⁸ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? Inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

Gebiedsbescherming Provinciaal ecologische hoofdstructuur

Bepaal voor de Groene Hoofdstructuur wat de “wezenlijke kenmerken en waarden” zijn. Onderzoek welke gevolgen het initiatief heeft op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden. Betrek daarbij ook de zeer kwetsbare gebieden die zijn aangewezen op grond van de Wet ammoniak en veehouderij. Geef aan of eventuele andere negatieve effecten dan door stikstof kunnen optreden. Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een “nee-tenzij” regime. Geef aan hoe het “nee-tenzij” regime provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader. Beschrijf bij negatieve effecten welke mitigerende maatregelen genomen kunnen worden.

Rijk en provincie richten zich de komende bestemmingsplanperiode op realisering van de EHS in 2018. Geef in verband daarmee aan hoe in het bestemmingsplan behoud wordt gegarandeerd van natuurwaarden van percelen:

- in eigendom van natuurorganisaties, ook al bestaan ze uit graslanden;
- met particulier natuurbeheer en (delen van) landgoederen;
- binnen de EHS die op dit moment nog niet verworven zijn;
- van gemeente en waterschap binnen de EHS.

Soortenbescherming⁹

Geef aan welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het studiegebied en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.¹⁰ Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor met name zwaar beschermde soorten (tabel 3 soorten).¹¹ Als verbodsbepalingen (zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats¹²) overtreden kunnen worden, geef dan aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf in dat geval mogelijke mitigerende en/of compenserende maatregelen die aantasting kunnen beperken of voorkomen. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan moet aannemelijk gemaakt kunnen worden dat de Flora- en faunawet niet in de weg staat aan de uitvoerbaarheid van het plan.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

Beschrijf de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische (waaronder archeologische) waarden. Maak daarbij gebruik van de beschrijvingen in de gemeentelijke Cultuurhistorische en archeologische waardenkaart, de op te stellen archeologische verwachtingskaart (van belang voor o.a. de bestemming “boomkwekerijen”) en de provinciale gegevens. Geef naast een korte inhoudelijke toelichting op de oorsprong van de waarden een waardering van deze karakteristieke elementen en geef aan welke gevolgen het plan voor deze waarden heeft. De Commissie adviseert inzicht te geven in de ligging van deze waarden met behulp van kaartmateriaal.

⁹ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

¹⁰ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn-/ bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels. Houd er rekening mee dat de nesten van vijftien vogelsoorten (met name roofvogels en uilen) jaarrond beschermd zijn waardoor een ontheffingsverplichting aan de orde kan zijn.

¹¹ Bij de inventarisatie van de beschermde soorten kan onder andere gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: www.natuurloket.nl en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur: www.gegevensautoriteitnatuur.nl.

¹² De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

Landschap

Geef aan waar en hoe negatieve effecten op deze waarden via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen of beperkt en hoe waarden kunnen worden hersteld of ontwikkeld. Ga daarbij onder andere in op de “Handreiking landschapsversterkingsplannen Versterking Kwaliteiten Groene Woud”.¹³

Cultuurhistorie

Geef in het MER aan hoe de cultuurhistorische bebouwing en archeologische waarden worden beschermd, alsmede de historisch geografische waarden (historische structuren/patronen, bolakkers, lijnen en elementen).

Recreatieve belevingswaarde

Het gebied (“Het Groene Woud”) is stedelijk uitloopgebied voor Den Bosch, Tilburg en Eindhoven met recreatief medegebruik van natuurgebieden en de beleving van landschappelijke kwaliteiten en cultuurhistorische waarden. Beschrijf de positieve en negatieve effecten van het plan op de belevingswaarde voor recreatie. Ga hierbij onder andere in op de effecten van de ontwikkeling van natuur en veehouderijbedrijven, maar bijvoorbeeld ook op de gevolgen voor de belevingswaarde voor recreatief medegebruik als gevolg van landbouwverkeer op de smalle wegen in het buitengebied.

4.4 Water

Duurzaam (grond)waterbeheer is de afgelopen jaren in Brabant actief uitgewerkt door middel van de GGOR-benadering (gewenst grond- en oppervlaktewaterregime). Geef aan welke van de Boxtelse natuurgebieden (grond)waterafhankelijk zijn, welke als natte natuurparel zijn aangemerkt en in hoeverre er bestuurlijk al een GGOR is vastgesteld voor (delen van) het buitengebied. Dit is ook van belang voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties zoals boomteelt en melkveehouderij. Geef in het verlengde van de waterbesluiten/GGOR aan hoe deze vertaald worden in het bestemmingsplan.

4.5 Leefomgeving en gezondheid

Luchtkwaliteit

Om het voornemen (en eventuele alternatieven) met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de luchtconcentraties van fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5})¹⁴ en NO₂ te beschrijven, ook onder de grenswaarden.¹⁵ Daarbij kan gebruik worden gemaakt van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007¹⁶. Presenteer de resul-

¹³ In de zienswijze van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed worden ook de kernkwaliteiten van het Nationaal landschap Het Groene Woud genoemd.

¹⁴ Momenteel is in de beschikbare literatuur nog maar weinig bekend over het precieze aandeel van PM_{2,5} in PM₁₀. Op dit moment zijn de rekenmethoden voor PM_{2,5} nog niet opgenomen in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit, indien deze regeling ten tijde van het plan-MER niet beschikbaar is beredeneer of bereken de concentraties PM_{2,5} dan op basis van de dan best beschikbare rekenmodellen. De Commissie adviseert de nieuwe kennisontwikkelingen hieromtrent nauwlettend te volgen.

¹⁵ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹⁶ Gebleken is dat in de GCN-bestanden de veehouderijbedrijven niet altijd goed gesitueerd zijn. Dit komt doordat in de GCN-bestanden de locatie is gebaseerd op het postadres van bedrijven en niet op de daadwerkelijke locatie. De Commissie adviseert daarom bij de berekening van de effecten van het voornemen voor fijn stof zonodig de GCN-gegevens te corrigeren op basis van vergunningverleninggegevens.

taten van de berekeningen door middel van contourenkaarten¹⁷ en geef per contour de hoeveelheid en ligging aan van woningen en andere gevoelige objecten en groepen.¹⁸ Eenvoudiger berekeningen volstaan wanneer hiermee conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden.

Geur

Bepaal de (cumulatie van) geurhinder in het studiegebied en geef aan waar zich knelpunten voordoen. Geef weer welke milieugebruiksruimte voor geurhinder aanwezig is voor de verschillende gebiedscategorieën op basis van de gemeentelijke Verordening geurhinder en veehouderij. Maak daarbij gebruik van kaarten met de huidige en toekomstige geurniveaus. Geef aan hoe de referentiesituatie en de alternatieven zich verhouden tot de Wet geurhinder en veehouderij en beschrijf de toe- of afname van aantallen geurgehinderden. Betrek hierbij ook het eventuele geurbeleid van omliggende gemeenten, dat mogelijk van invloed kan zijn op de eigen gemeente.

Geluid

Ga in de op de ligging van geluidgevoelige bestemmingen en mogelijke knelpunten met wet- en regelgeving of lokaal geluidbeleid.

Verkeer

Geef kwalitatief aan welke effecten het voornemen heeft op het verkeer in het plangebied, waarbij ook aandacht moet worden besteed aan de effecten op de verkeersveiligheid, vooral van kwetsbare verkeersdeelnemers.

Gezondheid

Beschrijf in het MER de risico's met betrekking tot zoönosen¹⁹, zoals o.a. MRSA, en de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken²⁰.

Onlangs is een consortium²¹ in opdracht van het Ministerie van VWS gestart met een onderzoek naar de relatie tussen intensieve veehouderij en gezondheidsproblemen. De Commissie adviseert om ontwikkelingen hieromtrent goed in de gaten te houden.

¹⁷ Gebruik hiervoor klassenbreedtes van 1,0 µg/m³ of minder, indien klassenbreedtes van 1,0 µg/m³ onvoldoende onderscheidend zijn.

¹⁸ Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

¹⁹ Een zoönose is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen.

²⁰ Maak hierbij gebruik van het RIVM briefrapportnr. 215011002: Volksgezondheidsaspecten van veehouderijmegabedrijven in Nederland. Zoönosen en antibioticumresistentie.

²¹ Hieraan nemen de volgende partijen deel: het IRAS (Institute for Risk Assessment Sciences) van de Universiteit Utrecht, het Instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het bureau Gezondheid, Milieu & Veiligheid van de GGD'en Brabant/Zeeland.

5. MONITORING EN EVALUATIE

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is essentieel. Monitoring maakt inzichtelijk hoe de milieugebruiksruimte voor de verschillende milieuaspecten verandert. Dit biedt bruikbare informatie voor toekomstige ontheffingen en wijzigingsbevoegdheden.

6. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften

Kaart- en overig beeldmateriaal

Gebruik in het MER recent kaartmateriaal (met legenda) van het studiegebied, dat de teksten inzichtelijk maakt en verduidelijkt. Neem in ieder geval kaarten op met daarop:

- de ligging van de bestaande veehouderijbedrijven. Geef daarbij aan wat de aard en omvang is van deze bedrijven, welke bedrijven op termijn zullen stoppen en welke zich willen doorontwikkelen;
- de ligging van Natura 2000-gebieden en andere (zeer) kwetsbare natuur in de invloedssfeer van het bestemmingsplan.

Neem in ieder geval één kaart op met daarop aangegeven alle gebruikte topografische aanduidingen. Werk met foto's en schetsen om de (effecten van) de ruimtelijke ingrepen te verhelderen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau plan-MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van gemeente Boxtel

Bevoegd gezag: gemeenteraad van de gemeente Boxtel

Besluit: herziening bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D14, C14
plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: wijzigen van het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Boxtel

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Staatscourant van: 20 mei 2010
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 17 mei 2010
advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 8 juli 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. C.A. Balduk (secretaris)
ing. H.J.M. Hendriks
drs. A. van Leerdam
drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)
ir. K.A.A. van der Spek

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de concept-notitie reikwijdte en detailniveau, of een vergelijkbaar door het bevoegde gezag toegezonden startdocument als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijze, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. RCE, Amersfoort

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel stelt een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied op. Aan enkele delen van het vigerende bestemmingsplan van 2006 heeft de provincie Noord-Brabant goedkeuring onthouden en een aantal andere onderdelen heeft de Raad van State vernietigd. Bovendien moet de vestigingsruimte voor de intensieve veehouderij in het plan worden vastgelegd.

ISBN: 978-90-421-3087-6

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

